Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
17 juli 2024

Onze referentie
ILT-2024/32861

Opgesteld door
ILT
Informatie, Netwerken en Programmering
Netwerken Transport

Beslistermijn
26-08-2024

Bijlage(n)
1

Aan Minister

nota

Kamerbrief Halfjaarverslag milieu en externe veiligheid Schiphol

Aanleiding
Op basis van de Wet Luchtvaart (artikel 8.29) brengt de Inspecteur-Generaal van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) elk half jaar verslag uit over de veiligheids- en milieuaspecten van het verkeer op luchthaven Schiphol.

Een gebruiksjaar loopt van 1 november tot 31 oktober in het daaropvolgende jaar. Middels deze nota informeer ik u over de bevindingen van de ILT over de eerste helft van het gebruiksjaar 2024, de periode van 1 november 2023 tot en met 30 april 2024.

Geadviseerd besluit
Kennis te nemen van het halfjaarverslag van de ILT en bijgevoegde Kamerbrief te ondertekenen voor verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten
Hieronder staan de resultaten van het toezicht van de ILT:

- De gerealiseerde aantallen vliegbewegingen blijven achter bij de gebruiksprognose die Schiphol aan het begin van het jaar heeft opgesteld: voor het etmaal is 47% en voor de nacht is 30% van de geprognotiseerde vliegtuigbewegingen gerealiseerd. Ten opzichte van de eerste 6 maanden van het voorgaande gebruiksjaar is het aantal vluchten in het hele etmaal met 14% en het aantal nachtvluchten met 6% toegenomen.

- Het Luchthavenverkeerbesluit (LVB) Schiphol bevat geluidsgrenswaarden op 35 aangewezen handhavingspunten. De ILT toetst jaarlijks voor elk handhavingspunt of de grenswaarde voor dat gebruiksjaar niet is overschreden. De geluidruimte in de handhavingspunten is halverwege het gebruiksjaar voor minder dan 50% verbruikt, met uitzondering van de handhavingspunten 19, 20, 24 en 25. De geluidruimte in deze vier punten is halverwege het gebruiksjaar voor meer dan 50% verbruikt.

  Aan het einde van het gebruiksjaar zal de ILT beoordelen of er een overschrijding van de grenswaarden op de handhavingspunten heeft plaatsgevonden. In het kader van de aanwijzing tot anticiperend handhaven legt de ILT geen maatregelen aan de sector op bij overschrijdingen van de grenswaarden in handhavingspunten, als de

overschrijdingen het gevolg zijn van het vliegen volgens de regels van het NNHS. In de eerste helft van het gebruiksjaar zijn geen regels van het NNHS overtreden.

- De verwachting is dat de grenswaarden voor de uitstoot van stoffen (emissies) en voor de externe veiligheid aan het einde van gebruiksjaar 2024 onder de geldende grenswaarden zullen blijven.

- In de eerste helft van gebruiksjaar 2024 hebben er 9.595 nachtvluchten met handelsverkeer plaatsgevonden. Het maximumaantal toegestane nachtvluchten handelsverkeer bedraagt 32.000 per gebruiksjaar. Het totaal aantal vliegtuigbewegingen bedroeg het eerste half jaar 228.138 vliegtuigbewegingen.

- De ILT heeft een waarschuwingsbrief en een voornemen tot last onder dwangsom aan een luchtvaartmaatschappij gestuurd in verband met het zonder geldige reden afwijken van vertrekroutes voor de nacht. De Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) heeft de regels voor het routegebruik die voor hen gelden niet overtreden.

- Vanwege het groot baanonderhoud was de Kaagbaan vanaf 19 februari 2024 tot en met 25 april 2024 niet beschikbaar voor starts en landingen. De ILT heeft 51 vluchten geconstateerd die vielen onder een vrijstellingsbepaling van de Tijdelijke Regeling groot onderhoud banenstelsel Schiphol 2024. Daarvan vielen 40 starts onder de vrijstellingsbepalingen voor het groot onderhoud aan de Kaagbaan. De overige 11 starts vielen onder de vrijstellingsbepalingen voor het groot onderhoud aan andere banen. De ILT heeft buiten de genoemde periode ook geen onrechtmatige starts of landingen op andere banen geconstateerd.

- Het gebruik van de APU (auxiliary power unit, hulpmotor van een vliegtuig) leidt tot ongewenste emissies op de luchthaven. Vermindering is in het belang van gezonde werkomstandigheden. In het LVB Schiphol staan regels voor het gebruik van de APU. De ILT constateerde in 2022 op basis van onderzoek dat de APU te veel gebruikt wordt. In opdracht van de ILT heeft Schiphol samen met andere sectorpartijen een actieplan opgesteld om het APU-gebruik te verminderen. In de eerste helft van gebruiksjaar 2024 zijn een aantal acties uit dat actieplan gerealiseerd en een aantal nog niet. Vanaf 1 juli 2023 is de ILT gestart met controles op het APU gebruik op de vliegtuigopstelplaatsen (VOP). De ILT constateert dat haar controles hebben geleid tot een verbetering in de naleving van de regels voor het APU-gebruik. Ook werkt Schiphol eraan om op meer platforms schonere alternatieven beschikbaar te stellen. Niettemin is in de eerste helft van het gebruiksjaar een eerder opgelegde dwangsom tegen KLM ingevorderd en is aan Turkish Airlines een brief verstuurd waarin de ILT aankondigt dat zij voornemens is een last onder dwangsom op te leggen vanwege ongeoorloofd APU-gebruik (hierover heeft de ILT eerder een persbericht uitgebracht).

- Over gebruiksjaar 2023 had de ILT een overschrijding geconstateerd in handhavingspunt 25. Tegelijkertijd constateerde de ILT een onvoldoende score op baanregel 2b van het NNHS. De ILT heeft dit gemeld in de handhavingsrapportage over gebruiksjaar 2023. De

maanden daarna heeft de ILT onderzoek gedaan naar feiten en omstandigheden die een rol speelden bij deze twee constateringen. Het onderzoek is begin juli 2024 afgerond. Hieruit is gebleken dat de overschrijding van handhavingspunt 25 voor het overgrote deel verklaard kon worden uit vliegen volgens het NNHS. In het kader van het anticiperend handhaven is de ILT dan genoodzaakt niet handhavend op te treden. Dit illustreert dat het huidige stelsel onvoldoende individuele (rechts)bescherming en lokale bescherming biedt voor omwonenden tegen geluidhinder en slaapverstoring. Hierover bent u in een separate nota geïnformeerd.

Krachtenveld
Het halfjaarverslag is voor een feitencheck voorgelegd aan DGLM en HBJZ.

Bij verzending van het halfjaarverslag naar de Tweede Kamer zal de ILT een nieuwsbericht publiceren.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief halfjaarrapportage milieu en externe veiligheid Schiphol	

De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport